

1290-1290- OFP - Acta Capitulum Generalium apud Ferrarie Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis Ferrarie celebrati
anno Domini · M^o · CC^o · XC^o ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo de inclinacionibus. ubi dicitur. ad antiphonam. salve. addatur. et in missa in prefacione. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. vel in electione prioris provincialis. addatur sic. aut in priorem nullatenus eligatur. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. et quacumque ex causa. deleatur. et. et ponatur. vel. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione diffinitorum generalis et provincialis capituli. ubi dicitur. per disquisitionem prioris provincialis. addatur. vel eius vicarii. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de predicatoribus. ubi dicitur. in diocesi illius episcopi. addatur. nisi ex causa rationabili. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de studentibus. ubi dicitur. nisi fuerint revocati. addatur. postquam autem in aliquo studio per · iii · annos fuerint commorati; ipso facto. sint ab ipso studio absoluti. nisi de licencia magistri ordinis speciali. et hoc idem circa studentes eiusdem provincie observetur. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. · iiiior · autem provincie scilicet Provincia. Lombardia. etc. deleatur totum et dicatur sic · v · autem provincie scilicet Provincia. Lombardia. Romana provincia. etc. Et hec habet · iii · capitula.

Approbamus hanc. In capitulo de domibus concedendis et construendis. ubi dicitur. si quis vero contrafecerit pene gravioris culpe debite subiacebit. deleatur et dicatur sic. si quis vero contrafecerit; gravior puniatur. Et hec habet · ii · capitula.

Inchoamus has. In capitulo de capitulo generali. ubi dicitur. eadem districtione precipimus etc. deleatur totum usque ibi. statuimus. ut si in anno diffinitionis etc. et dicatur sic. eadem districtione precipimus. ne quis verbo vel facto ad divisionem nostri ordinis audeat laborare. vel ad absolucionem cuiuscumque prelati nostri ordinis. seu immutationem generalis status ordinis nostri. verbo. vel scripto. vel alio quocumque modo. directe vel indirecte. mediate vel immediate. cum personis constitutis extra obedienciam nostri ordinis studeat procurare. Quicumque autem scienter contrafecerit; ipso facto. ex vi presentis statuti. omni voce tam in accusationibus aliorum. quam in electionibus omnibus et tractatibus eorum. que mittenda sunt ad generale vel provinciale capitulum. et omni gradu. prelatura. lectoria. et aliis graciis nostri ordinis; penitus sit privatus. nec ad predicta restitui valeat nisi per magistrum ordinis. vel diffinitores capituli generalis. et pene nichilominus subiaceat gravioris [culpe].

Item hanc. In capitulo de suffragiis. ubi dicitur. idem etiam fiat per totum ordinem pro diffinitore etc. deleatur usque ibi. idem etiam [fiat] pro procuratore ordinis etc. et dicatur sic. idem etiam fiat pro priore provinciali. et diffinitore capituli generalis. et pro sociis eorundem. et pro electoribus magistri ordinis euntibus ad capitulum generale. si aliquem vel aliquos ex ipsis. eundo vel redeundo in via mori contigerit.

Item hanc. In capitulo de cibo. ubi dicitur. fratres nostri tam priores. quam alii. deleatur totum usque ibi. singulis diebus etc. et dicatur sic. fratres nostri tam priores quam alii. in locis. ubi conventum vel domum habuerimus. nisi cum regibus et reginis et episcopis. et cum electis in episcopos et confirmatis. seu maioribus hiis. aut in domibus religiosorum collegiatis. et hoc raro. extra conventum vel domum; comedere non presumant.

Item hanc. In capitulo de gravi culpa. ubi dicitur. quod si accusatus negaverit etc. deleatur totum usque ibi. ne autem vicia occultentur. etc. et dicatur sic. quod si accusatus negaverit. et accusans in probatione defecerit; accusans pena accusato debita puniatur.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus. in fine ubi dicitur. nisi per magistrum ordinis vel per generalis capituli diffinitores. addatur. si vero fuerit conversus. ipso facto voce nisi in accusatione propria sit privatus. et ubique locum novissimum teneat. nisi per magistrum ordinis vel diffinitores generalis capituli fuerit restitutus. et nichilominus penitentiam faciat gravis culpe.

Item hanc. In ordinario in rubrica de thurificatione. ubi dicitur. heptomadarius vel aliquis prelatus quo alius maior est. etc. deleatur totum usque ibi. porro circa modum thurificandi etc. et dicatur sic. quicumque in duplicibus et totis duplicibus. vel alias officium fecerit. in choro. cum capa serica in vespere. seu in matutinis. stet in sede prioris. nisi aliquis prelatus maior eo sit ibidem. et tunc ille officians ad sinistrum chorum se transferens; stet in sede supprioris.

Item hanc. In ordinario in rubrica de octavis sanctorum. post illud. sanctorum innocencium. addatur. et beati Petri martyris. et quod in rubrica beati Petri martiris dicitur. fiat etiam cotidie memoria etc. usque in finem ex integro deleatur.

Iste sunt admoniciones.

Admonemus. ut fratribus indigentibus et petentibus; prelati providere de vestibus necessariis teneantur. et transgressores per priores provinciales vel eorum vicarios seu visitatores; acrius puniantur.

Item. Monemus prelatos seu eorum vicarios. ne faciles sint ad excommunicationis sententiam. seu etiam ad precepta obediencie fulminanda.

Item. Pene per generalia vel provincialia capitula imposita. et sentencie per iudices ordinis late. et per diffinitores approbate et confirmate; diligencius observentur. et non facientes; ad hec per prelatos suos sollicitius compellantur.

Item. Fratres. qui vadunt ad completorium. dicto completorio. non redeant ad loquendum nisi in necessitatis articulo. et tunc teneantur dicere completorium iterato.

Item. Fratres et precipue vicarii. vel subpriores instantibus electionibus suis vocibus non resignent.

Item. In locis. ubi conventus habemus vel domos; fratres extra claustrum a potu abstineant. nisi ubi comedere nobis licet.

Item. Fratres ad conventus quibus assignati sunt. infra octo dies recedere compellantur. et ab aliis discursibus illicitis et inutilibus arceantur.

Item. Fratres constitutionem de non equitando melius observent. et per loca. ubi conventus vel domus fratrum sunt; non equitent. et per priores provinciales vel eorum vicarios seu visitatores; transgressores acrius puniantur.

Item. Volumus et ordinamus. ut fratres extra domum et loca communia et in domo etiam pecunias diucius non teneant. sed eas ponant quam citius in libris. seu in aliis necessariis expendant.

Item. Volumus et ordinamus. quod priores et alii fratres accelerent cimiteriorum benedictiones. et ad ecclesiarum consummatarum consecrationem; dent operam efficacem.

Item. Volumus et ordinamus. quod in quolibet studio generali. biblia cursorie et biblice legatur. si autem in scholis publice non legatur; quilibet doctor in theologia legat semper cursorie aliquid de textu. lectione dumtaxat de sententiis non obmissa.

Item. Volumus et ordinamus. ut fratres circa monasteria sororum commorantes ab ingressu interiori. nisi pro necessitate evidenti. abstineant. et alias nisi ex causa rationabili et urgenti illuc ingredi non permittantur. fratres etiam declinantes ad monasteria. in quibus non est fratrum residencia; claustrum ingredi non presumant.

Item. Volumus et ordinamus. ut pro bono statu et conservacione nostri ordinis. et ut ordinem deus preservet ab instantibus periculis. fiat cotidie per ordinem memoria de beata virgine. preterquam in duplicibus et supra. tam in vesperis quam in matutinis. Fiat autem semper ante memoriam de beato Dominico. et dicatur in matutinis antiphona. sancta dei genitrix etc. in vesperis autem antiphona. sub tuum presidium. etc. et utrobique versiculus. post partum. etc. et oratio. protege domine famulos tuos. etc. fiat etiam cotidie memoria de beata virgine Maria in missa per oracionem. concede nos. preterquam in duplicibus et supra. dummodo non sint tot memorie sanctorum. que numerum excedant prescriptum.

Item. Ordinamus. volumus et mandamus. ne aliquis verbo vel facto ad divisionem nostri ordinis audeat laborare. vel absolucionem cuiuscumque prelati. vel immutationem generalis status nostri ordinis verbo. scripto. vel quocumque alio modo directe vel indirecte. mediate vel immediate cum personis constitutis extra obedienciam nostri ordinis studeat procurare. Quicumque vero scienter contrafecerit; ex nunc ut ex tunc privatus [sit] omni voce. preterquam in sui accusatione. omni gradu. prelatura. doctoria. et omnibus aliis graciis ordinis. nec ad predicta restitui valeat nisi per magistrum ordinis et diffinitores capituli generalis. et nichilominus pene culpe subiaceat gravioris.

Item. Ordinamus. volumus et mandamus. ut omnes provincialium socii scribant et secum ad suas provincias deferant literam sanctissimi patris domini Nycholay pape quarti. missam modo ad capitulum. et iniungimus et mandamus universis fratribus districte. ut circa admonicionem et mandatum dicti sanctissimi patris Nycholay pape quarti. ad observacionem de interdictis et sententiis prelatorum servandis. diligenciam adhibeant plenioris.

Item. Inhibemus districte. ne fratres aliqui. cuiuscumque status et gradus. sine licencia capituli generalis. loca recipiant ad edificandos conventus. quod si secus fuerit attemptatum; iuxta ordinationem capituli Florentini. anno domini · m^o · cc^o · lxxxi^o · ordinamus. quod talis accepcio irrita sit et inanis ipso facto. et receptores huiusmodi omni voce preterquam in sui accusatione. quousque per magistrum ordinis restituantur; penitus sint privati.

Item. Inhibemus. ne fratres pro se. vel pro aliis mutuo se obligent. nisi forte in aliqua pecunia modica. cum ex talibus obligacionibus multiplex ordini proveniat dispendium et iactura.

Item. Inhibemus. ne in conventibus nostris organa aut due campane simul ad horas pulsentur. preterquam Bononie. ubi ob reverenciam beati Dominici patris nostri hoc permittatur. ita tamen; quod hoc cum decencia et honestate debita observetur.

Item. Inhibemus districte. ne fratres dissoluti et de aliqua suspecta familiaritate notati ad studia generalia vel specialia. sive in suis provinciis. sive extra suas provincias assignentur. et si qui tales missi fuerint; ad

requisicionem conventuum. ubi studuerint. per provinciales suos. omni excusacione et dilacione seposita; ab ipsis studiis revocentur.

Item. Inhibemus districte. ne fratres et precipue iuvenes nisi existente necessitate. ad monasteria mittantur. et districte mandamus. ut ibidem vel alias nisi in conspectu suorum sociorum cum monialibus. vel aliis mulieribus non loquantur.

Item. Ordinationem factam de non veniendo ad capitula generalia vel provincialia in preterito capitulo innovamus. et addimus novam penam. ut quicumque venerint illicenciati. per duos annos omni voce nisi in accusacione propria; sint privati.

Letania preterquam in festis simplicibus et supra; more solito dicatur.

Concedimus provincie Francie · i · domum. ponendam in dyocesi Sagiensi. provincie Theotonie; · i · provincie Polonie; · i · provincie Terre sancte; aliam. ponendas omnes. ubi prioribus provincialibus et diffinitoribus illarum provinciarum videbitur expedire. et non ponantur in preiudicium alicuius alterius provincie.

Absolvimus priores provinciales Romane provincie et Theotonie. Conventuales; Esinensem. sancti Severini. etc.

Volumus autem. ut tam priores provinciales quam conventuales. hoc anno. in capitulo generali absoluti. in eisdem provinciis et conventibus. in instanti anno ad eadem officia nullatenus assumantur.

Ista sunt suffragia pro vivis.

Pro domino papa. quilibet sacerdos · vi · missas. et quilibet conventus quolibet mense · i · de beata virgine.

Pro domino fratre Latino cardinali; quilibet sacerdos · ii · missas. unam de beata virgine. aliam de beato Dominico¹.

Pro domino fratre Hugone cardinali; quilibet sacerdos · ii · missas. unam de beata virgine. aliam de beato Dominico [*Scil. pro fr. Hugone Sequin de Billo O. Praed. aep. Lugdunensi*].

Pro dominis Iacobo et Petro de Columna cardinalibus; quilibet sacerdos · ii · missas. unam de beata virgine. aliam de beato Dominico. et quilibet conventus · i · de spiritu sancto [*De dominis Iacobo et Petro de Columna cf. EUBEL l.c. pag. 9 et 11*].

Ista sunt suffragia pro defunctis.

Pro domino comite Tholosano etc. Pro fratribus nostris et sororibus et fratribus minoribus. et pro omnibus in capcione Tripolitana defunctis; quilibet sacerdos · iii · missas.

Pro qualibet missa frater clericus. non sacerdos · vii · psalmos cum letania. et quilibet conversus · c · pater noster. cum totidem ave Maria dicant.

Iste sunt penitencie.

Fratribus de conventu Racanatensi. qui contra formam constitucionum accusaverunt priorem suum indiscrete. iniungimus cuilibet tres dies in pane et aqua. tria psalteria. tres letanias. et tres disciplinas.

Item. Omnibus fratribus. qui prevenerunt diem assignatam in presenti capitulo generali; · iii · dies in pane et aqua. · iii · letanias. · iii · disciplinas.

Item. Denunciamus privatos voce per annum omnes illos. qui absque licencia magistri vel prioris provincialis Lombardie. qui a magistro habuit. ut posset licenciari hoc anno. venerunt ad capitulum generale. et preter hoc iniungimus eis · iii · dies in pane et aqua.

Committimus magistro ordinis ordinationem [studii] Parisiensis et aliorum studiorum generalium. ut ipse de magistris et bacallaris ordinet et disponat; prout generali utilitati ordinis viderit expedire.

Item. Volumus et iniungimus. ut diffinitores capituli generalis preteriti (!) et futuri anni. in veniendo et redeundo de conventu in conventum peducantur. et provideatur eis secundum modum ordinis. prout hactenus extitit observatum.

Sentencias iudicum approbamus et mandamus. ut inviolabiliter observentur.

Capitulum generale sequens assignamus apud Palenciam in provincia Hyspanie ad petitionem et instanciam domini regis Castelle. qui promisit totum capitulum magnifice procurare. et diffinitores veniant ad locum capituli dominica infra octavas ascensionis. Nullus autem aliorum fratrum. eciam si licenciam habeat; intret locum capituli ante sextam feriam pentecostes vigiliam precedentem.

Actis additae sunt litterae Nicolai IV; cf. POTTHAST II, n. 23264; et litterae magistri ordinis aliaequae ad absolutionem fr. Munionis pertinentes; cf. app. n. XLIXLVI.